

ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ

7 клас

календарно-тематичне планування, 1 год/тиждень

№ з/п	Зміст навчально-пізнавальної діяльності	Дата	Примітка
Вступ. Середньовіччя як історична епоха			
1	Поняття «Середні віки» та періодизація Середньовіччя. Просторове та світоглядне різноманіття середньовічних цивілізацій. Міжкультурна взаємодія. Джерела вивчення історії Середніх віків і проблема їх достовірності.		
Розділ I. Народження середньовічної Європи			
2	Занепад античного світу. Поняття міграції. Велике переселення народів та загибель Західної Римської імперії. Велике переселення народів і українські землі. Етномовні спільноти Європи після Великого переселення народів.		
3	Імперія ромеїв (Візантійська імперія) — наступниця Риму. Особливості політичного устрою, економіки, соціальної структури, культури та побуту. «Кодекс Юстиніана» як джерело права та його вплив на формування правових систем європейських країн.		
4	Варварські держави в Європі. Утворення «варварських королівств», їх культура. «Салічна правда» як приклад збірників законів ранньосередньовічних держав. Франкська імперія Карла Великого.		
5	Нова хвиля міграцій у Європі. Скандинавія в добу середньовіччя. «Ісландське народоправство». Походи вікінгів (норманів) та виникнення норманських держав. Переселення угорців та утворення Угорського королівства.		
6	Священна Римська імперія та слов'янські держави. Зміцнення королівської влади в Німеччині та утворення імперії. Державотворення у слов'ян.		
7	Християнська церква в V–XI століттях.		

	Всесвітні церковні собори. Ієрархія небесна і земна. «Великий розкол» 1054 року. Християнська церква і ранньосередньовічні держави.		
8	<i>Узагальнення і тематичний контроль</i>		
Розділ II. Середньовіччя за межами Європи			
9	Араби та народження ісламського світу. Стародавня Аравія та виникнення ісламу. Арабські завоювання. Перші халіфи, халіфати Омеядів і Аббасидів.		
10	Етнічна мозаїка Великого Степу. Суспільство кочовиків (особливості соціальної структури, повсякденного життя, стосунків з сусідами). Хозарський каганат. Монгольська імперія.		
11	Китай та Японія в Середньовіччі. Держава і суспільство в середньовічних Китаї та Японії. Релігії та культура середньовічних Китаю та Японії.		
12	Середньовічна Індія. Природа та населення. Варни і касты. Релігії та культура Індії.		
13	Держави доколумбової Америки. Заселення Американського континенту. Держави мая, ацтеків, інків. Релігія та культура середньовічної Америки.		
14	<i>Узагальнення і тематичний контроль</i>		
Розділ III. Середньовічне суспільство (V-XV ст.)			
15	Людина і природа в Середньовіччі. Кліматичний і географічний фактори в житті суспільства. Хвороби та епідемії. «Чорна смерть» та її наслідки. Внутрішня і зовнішня колонізація.		
16	Світогляд середньовічної людини. Панування релігійного світогляду. Світ фантазії та символів. Уява про час і простір.		
17	Стани середньовічного суспільства. Соціальна структура суспільства: «ті, хто молиться», «ті, хто воює», «ті, хто працює». Побут і повсякденне життя (одяг, житло, харчування тощо) представників різних станів. Родина і кохання, становище жінки, діти (соціалізація, ігри) в житті різних станів.		

	Поступове ускладнення соціальної структури суспільства.		
18	Середньовічне місто та його мешканці. Громадське врядування, вплив громадян на вирішення проблем громади. Боротьба міст за самоврядування: цехи, комуни, магдебурзьке право. Структура міського населення. Середземноморська і балтійська торгівля.		
19	Соціальні конфлікти в Середні віки. Форми та прояви соціальних конфліктів: селянські війни, міські повстання, право феодалів на опір королівській владі.		
20	<i>Узагальнення і тематичний контроль</i>		
Розділ IV. Середньовічні держави в X-XV ст.			
21	Етапи державотворення в Середні віки. Правове закріплення організації державної монархічної влади. Етап роздробленості — причини, наслідки, особливості у різних регіонах. Утворення централізованих станово-представницьких монархій.		
22	Зовнішня колонізація та цивілізаційні конфлікти. Хрестові походи: причини, перебіг, результати, наслідки. Реконкіста. Німецька експансія на Схід та християнізація Балтики.		
23	Держави західноєвропейського типу. Особливості розвитку монархій у Англії, Франції, Іспанії в Середні віки. Італійські міста-республіки та їх особливості (Генуя, Венеція). Папська область — теократична держава.		
24	Держави центральноєвропейського типу. Особливості державотворення у Центральній Європі в XIV–XV ст.: Священна Римська Імперія, Чехія, Угорщина, Польща, Велике Князівство Литовське.		
25	Держави східноєвропейського типу. Розпад Золотої Орди. Централізація Московського князівства по типу східної деспотії. Занепад і загибель Імперії ромеїв (Візантії). Османська імперія в XIV–XV ст.		
26	<i>Узагальнення і тематичний контроль</i>		
Розділ V. Духовний світ Середньовіччя			

27-28	Християнство в середні віки. Церква і держава — питання (не)свободи віросповідання. Середньовічні єреси. Інквізиція. Гоніння на арабів і євреїв. Богословська думка в католицькому і православному світі. Схоластика.		
29	Іслам у Середні віки. Етика, догматика та обрядовість ісламу. Спільні цінності ісламу та інших авраамічних релігій. Сунізм і шіїзм. Культурні взаємовпливи європейської та арабської цивілізацій.		
30	Середньовічні школи та університети. «Світ неписьменних». Освіта і наука в європейському і неєвропейському світі. Книгодрукування.		
31	Мистецтво у Середньовіччі. Середньовічна архітектура (романська, готична, візантійська, арабо-мусульманська). Скульптура, література, живопис, музика, театр на Сході й Заході.		
32	Раннє Відродження і гуманізм. Передумови та початок епохи Відродження. Протиріччя нової культури. Вплив Відродження на українські землі.		
33	<i>Узагальнення і тематичний контроль</i>		
Узагальнення курсу. Здобутки середньовічної Європи			
34-35	Здобутки середньовічної Європи. Формування сучасних європейських народів та держав. Утворення підвалин європейських політичних і правових традицій. Розширення картини світу.		